

CAP27–uudistus

CAP-suunnitelmat ja valmistelut

Vilja-alan yhteistyöryhmä 17.2.2021

MMM

16.2.2021

Sisältö

- Missä mennään CAP27–uudistuksessa EU:ssa?
- Miten kansallinen valmistelu etenee?
- Mitkä ovat keskeiset auki olevat asiat CAPin sisältökysymyksissä?

CAP27-uudistus: valmistelutilanne EU:ssa

- Komissio: CAP-lainsäädäntöehdotukset 1.6.2018
 - CAP-strategiasuunnitelma-asetus
 - Horisontaaliasetus
 - Markkinajärjestelyasetuksen muutos
- Eurooppa-neuvosto: Rahoituskehyspäättös 21.7.2020
- Neuvosto ja EP muodostivat kantansa lokakuussa 2020.
- Kolmikantaneuvottelut vuoden 2021 kesään saakka Portugalin pj-kaudella. Perusasetusten hyväksyntä syksyllä 2021.
- Alemmanasteisten EU-säädösten (delegoidut asetukset, toimeenpanoasetukset) valmistelu perusasetusten hyväksymisen jälkeen.

CAP27-uudistus: valmisteluvaihe Suomessa

- Kansallisten linjausten valmistelu etenee rinnakkain EU-prosessin kanssa
-> CAP-suunnitelman valmistelu ja kansallinen hyväksyminen valtioneuvostossa
- CAP-suunnitelman hyväksyttäminen komissiossa 2022
- Kansallinen säädösvalmistelu (määrä ja merkitys kasvaa)
- Toimeenpano (prosessit, tietojärjestelmät, ohjeet, ym.)
- Uudistetut CAP-välineet käyttöön 2023

CAP27-VALMISTELU

AIKAJANA

8.1.2021

SUUNTAAN ANTAVA
AIKATAULUARVIO 1/2021,
JATKUVASTI PÄIVITTYVÄ

MFF-RATKAISU
21.7.2020

NEUVOSTOLLA JA
EP:LLA KANNAT,
TRILOGIT KÄYNTIIN

SIIRTYMÄKAUDEN 2021-
2022 EU-ASETUS VOIMAAN

KOMISSIOLTA
MAAKOHTAISET CAP-
SUOSITUKSET

TRILOGEISTA EU-
TASON CAP-
KOMPROMISSI 4-
6/2021?

UUDET CAP-
PERUSASETUKSET
VOIMAAN 9/2021?

KOMISSION CAP-ASETUKSET
VOIMAAN 12/2021?

NEUVOTTELUT KOMISSION
KANSSA CAP-SUUNNITELMASTA
(6-9 KK)

KOMISSIO HYVÄKSYY
CAP-SUUNNITELMAN

BUDJETTI-
RIIHI 2021

KEHYSRIIHI
2022-2025

BUDJETTI-
RIIHI 2022

KEHYSRIIHI
2023-2026

BUDJETTI-
RIIHI 2023

CAP-LAIT
VOIMAAN
1.1.2023

CAP-SUUNNITELMA
LAUSUNNOLLE 3-
6/2021?

SUUNNITELMAN
TÄYDENTÄMINEN JA
PÄIVITTÄMINEN KESÄ-
SYKSY 2021

CAP-SUUNNITELMAN
VIIMEISTELYVAIHE

VALTIONEUVOSTO
HYVÄKSYY CAP-
SUUNNITELMAN

CAP-SUUNNITELMA
KOMISSIOLLE 1-3/2022?

VNA:T VOIMAAN,
TOIMEENPANO KÄYNTIIN

PÄÄTUKIHAKU
KÄYNTIIN 4/2023

NYT

SIIRTYMÄKAUSI 2021-2022 = KAUDEN 2014-2020 JATKO

UUDISTETTU CAP 2023 =>

heinäkuu 2020
elokuu 2020
syyskuu 2020
lokakuu 2020
marraskuu 2020
joulukuu 2020
tammikuu 2021
helmikuu 2021
maaliskuu 2021
huhtikuu 2021
toukokuu 2021
kesäkuu 2021
heinäkuu 2021
elokuu 2021
syyskuu 2021
lokakuu 2021
marraskuu 2021
joulukuu 2021
tammikuu 2022
helmikuu 2022
maaliskuu 2022
huhtikuu 2022
toukokuu 2022
kesäkuu 2022
heinäkuu 2022
elokuu 2022
syyskuu 2022
lokakuu 2022
marraskuu 2022
joulukuu 2022
tammikuu 2023
helmikuu 2023
maaliskuu 2023

CAP–uudistuksen sisältö

- CAP:lle uusi arkkitehtuuri:
 - EU-tasolla päätettäisiin vain isot EU-tason tavoitteet ja yhteinen viitekehys politiikalle sekä tietyt EU-minimivaatimukset.
 - Jäsenmaalle enemmän valtaa päättää sen alueella sovellettavan tukikokonaisuuden sisällöstä, valvonnasta ja seurannasta.
 - Jäsenmaakohtainen strateginen suunnitelma (kattaa molempien pilareiden toimenpiteet), jonka jäsenmaa itse laatii ja komissio hyväksyy. Suunnitelma sisältää maakohtaiset tavoitteet ja saavutettavat tulokset sekä toimenpiteet tuloksiin pääsemiseksi.
 - Komissio seuraa jäsenmaiden tavoitteiden ja tulosten saavuttamista mm. indikaattoreiden avulla, jäsenmaat taas seuraavat viljelijöitään. Nykyistä vähemmän komission tarkastuksia tilatasolla.
- Toimeenpanossa fokus sääntöjen seurannasta tulosten saavuttamiseen.

CAP-toimenpiteet

- Nykyisiä CAP:n toimenpiteitä voisi uudessa mallissa jatkaa. Esim:
 - Tuotantosidonnaiset tuet
 - Perustuki
 - Nuorten viljelijöiden lisätuki
 - Ympäristö- ja ilmastokorvaukset
 - Eläinten hyvinvointikorvaukset
 - Luomukorvaukset
 - Investoinnit
 - Nuorten viljelijöiden aloitustuet ja yritystoiminnan käynnistäminen
 - Osaamisen kehittäminen (neuvonta, koulutus, yhteistyö)
- Uutta: vahvempi ympäristöehdollisuus ja pakollinen ekojärjestelmä I pilarissa. Vahvempi panostus riskienhallintaan?

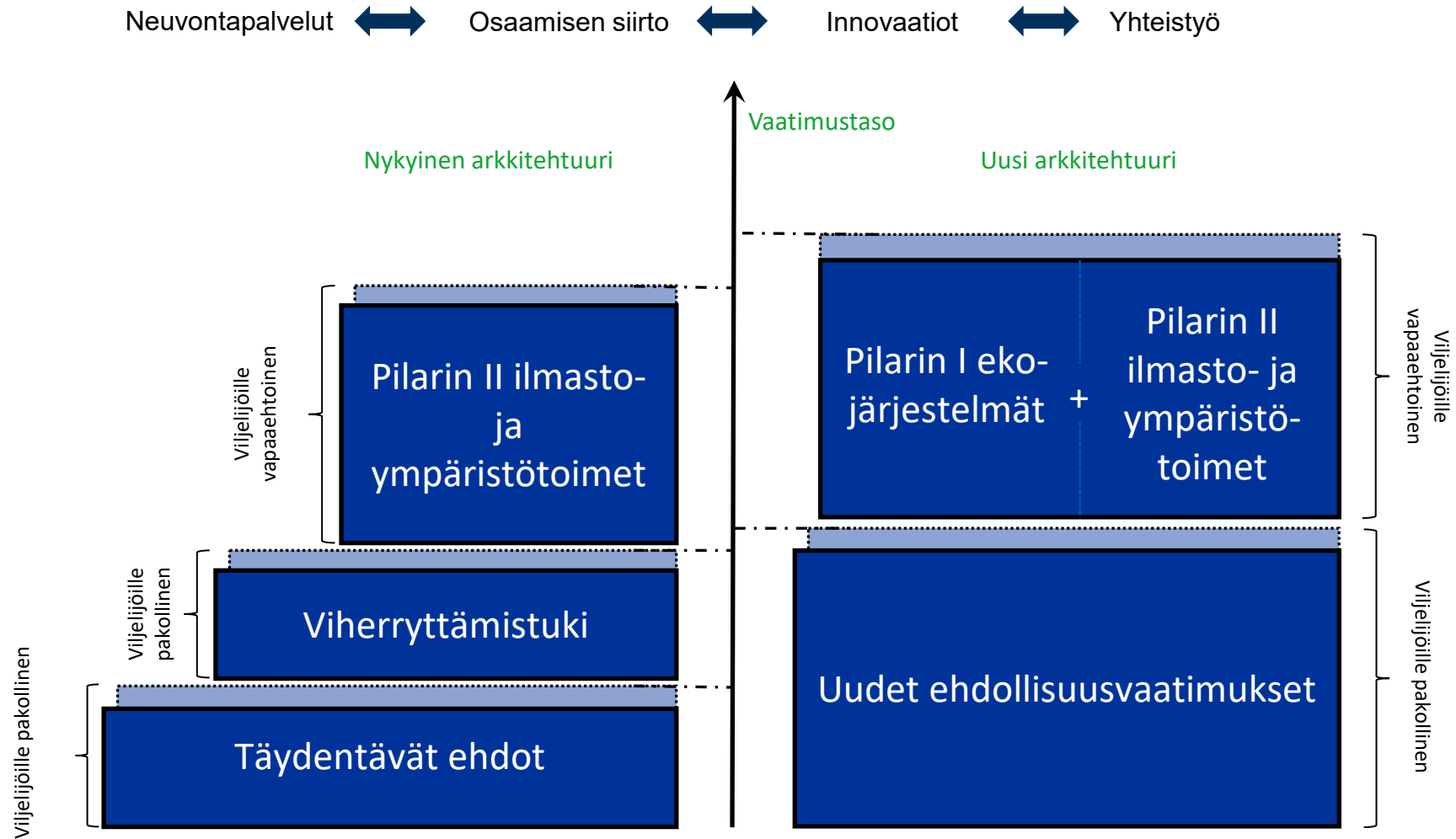

CAP-toimenpiteet

- Ympäristö- ja ilmastonäkökulmaa vahvistettaisiin
 - Jäsenmaille pakollinen I pilarin ekojärjestelmä (viljelijälle vapaaehtoinen osallistua)
 - Ehdollisuuden järjestelmä korvaisi nykyiset täydentävät ehdot ja viherryttämistuen. Siihen kuuluisi nykyistä enemmän ilmasto- ja ympäristövaatimuksia, kuten turvemaiden asianmukainen suojele, viljelykierto, paljaan maan kiello herkkinä aikoina ja ravinnetyökalu
 - 40 % CAP-rahoituksen kokonaisuudesta pitäisi olla ilmastositonnaista ja 30 % II pilarin määrärahoista ympäristö- ja ilmastositonnaista
- Vientitukia koskevat säännöt poistettaisiin markkinajärjestelyasetuksesta.

Uusi vihreä arkkitehtuuri

CAP ja Euroopan vihreän kehityksen ohjelma

- EU:n komissio antoi tiedonannon vihreän kehityksen ohjelmasta (European Green Deal) 11.12.2019. Osana ohjelmaa komissio julkaisi Pelloilta pöytään –strategian ja EU:n biodiversiteettistrategian 20.5.2020.
- Komissio antoi jäsenvaltioille suositukset joulukuussa 2020 jokaisesta CAP:n erityistavoitteesta kansallisten CAP-strategiasuunnitelmien laatimiseksi. Komissio korosti suosituksissaan vihreän kehityksen ohjelman tavoitteita.
- Pelloilta pöytään- ja EU:n biodiversiteettistrategiat asettavat useita määrällisiä EU-tason tavoitteita. Komissio pyytää jäsenvaltioita asettamaan CAP-strategiasuunnitelmassaan kansalliset tavoitteet näiden täyttämiseksi.

Neuvoston yleisnäkemys (1)

- Keskeiset elementit säilyivät: uusi toimeenpanomalli (CAP-suunnitelma, kans. tavoitteet), vahvennettu ehdollisuus, pakollinen ekojärjestelmä, II pilarin 30 % minimirahoitus ympäristö- ja ilmastotoimiin, 40 % koko EU-tason CAP-rahoituksesta ympäristö- ja ilmastositonnaista
- 20 % suorista tuista kohdennettava uusiin ekojärjestelmiin. Jos jäsenmaa osoittaa riittävän määrän varoja II pilarin alla ekojärjestelmiä vastaavien toimenpiteiden rahoitukseen, prosenttiosuus voi olla alempi.
- Uudelleenjakotuki vapaaehtoiseksi. MFF-päätöksen mukaisesti tilakohtainen tukikatto on vapaaehtoinen.
- Suomelle tärkeitä tuotantosidonnaisia tukia voidaan jatkaa nykytasolla, tosin järjestelmän yksinkertaistaminen on tarpeen.
- Yleisnäkemys sisältää myös tiettyjen Etelä-Suomen kansallisten tukien jatkon.
- Yhteisen maatalouspolitiikan yksinkertaistamiseksi jatketaan työskentelyä tulevien puheenjohtajamaiden johdolla

Neuvoston yleisnäkemys (2)

- Ekojärjestelmän pilottivaihe 2024-2025, jolloin jäsenvaltiot voivat käyttämättömien varojen syntymistä välttääkseen siirtää rahaa II pilarin art. 65, 67 ja 68 mukaisiin ympäristötoimiin.
- Ehdollisuus:
 - GAEC 1 Pysyvän nurmen viitevuosi voisi olla 2015 tai 2018.
 - GAEC 2 Turvemaiden ja kosteikkojen riittävä suojelu vuodesta 2025 eteenpäin.
 - GAEC 7 Paljaan maan kieltoon joustavuutta
 - GAEC 8 Viljelykiertoon joustoa (monipuolistaminen) sekä nykyiset poikkeukset ja/tai 10 ha alaraja.
 - GAEC 9 Maisemapiirteisiin 3 % tai 5 % vähimmäisosuus sekä nykyiset poikkeukset.
 - SMR 7-9 Eläinten rekisteröinti- ja tunnistamisvaatimukset poistettiin.

Lisäksi:

- Mahdollisuus jättää raiviot tuen ulkopuolelle (art. 4)
- Tosiasiallisen viljelijän määritelmä vapaaehtoinen
- Ravinneväline neuvonnassa viimeistään 2025
- Tukioikeudet vapaaehtoisia
- Komission delegointivaltuuksia vähemmän
- Riskienhallintatyökalut jäsenmaalle vapaaehtoisia

Euroopan parlamentin kanta

- Euroopan parlamentin täysistunto äänesti mietinnöistään kaikkiin kolmeen asetukseen viime viikolla. Mietinnöt ovat parlamentin kanta neuvotteluihin.
 - Mukana on samat peruselementit kuin neuvoston kannassa: esimerkiksi uusi toimeenpanomalli, tuotantoon sidottu tuki, perustuki, nuorten viljelijöiden tuki jne.
 - Parlamentti haluaa varata II pilarin ympäristö- ja ilmastotoimille 35 % ja I pilarin pakolliseen ekojärjestelmään 30 %.
 - Luotaisiin esimerkinomainen lista ekojärjestelmistä.
 - Ehdollisuuden vaatimuksissa lähellä neuvoston kantaa olevat tekstit, joskin eroja sanamuodoissa ja painotuksissa.
 - Markkinoiden vahvempi hallinta, kilpailulainsäädännön muutokset.
 - Uusi toimeenpanomalli ja vanha sääntöjenmukaisuuden tarkastus rinnakkain – ei ainakaan yksinkertaistaisi toimeenpanoa.

Euroopan komission kanta

- Pakolliset ekojärjestelmät ja niille riittävän korkea rahoitusosuus. Mikä %?
- Tiukemmat ehdollisuuden vaatimukset ilman poikkeuksia esim. pienille tiloille.
- Ei-tuottaville aloille 10 % tilan maatalousmaasta.
- Pelloilta pöytään ja biodiversiteettistrategiat → konkreettisia tavoitteita esim. kasvinsuojeluaineiden käytön vähentämiselle, luonnonmukaisen tuotannon alalle jne. Tavoitteet käytäntöön jäsenmaiden strategisten suunnitelmien kautta (komission suositukset → neuvottelut strategiasuunnitelmien sisällöstä).
- Ei uusia markkinoiden hallintavälineitä. Uusi toimeenpanomalli = neuvoston kanssa katsotut tekstit.

Jatkoaskeleet

- Trilogineuvottelut neuvoston, Euroopan Parlamentin ja komission välillä käynnissä. Ratkaisu keväällä/kesällä 2021?
- Kansallisen CAP-suunnitelman valmistelu etenee rinnalla. Suunnitelma lausunolle kesällä 2021.
- Kansallisen suunnitelman viimeistely loppuvuonna 2021. Toimittaminen komissiolle keväällä 2022.
- Suunnitelman hyväksyminen komissiossa 2022 ja kansallisten säädösten ja järjestelmien viimeistely.
- Uusi CAP-järjestelmä voimaan vuodesta 2023 alkaen.

Kiitos!

Lisätietoja: <https://mmm.fi/cap27>

CAP27